

Diplomová práce

Student : Martin WAGENKNECHT

Obor : ČJ – D

Název práce v českém jazyce : Expresivní komunikační funkce výpovědi

Název práce v anglickém jazyce : Illocutive force of syntactic pattern

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Posudek vedoucího diplomové práce :

Diplomová práce *Expresivní komunikační funkce výpovědi* Martina Wagenknechta je příspěvkem k pragmaticky orientované lingvistice. Autor se soustředil na komunikační funkce výpovědi, tedy problematiku, která vychází z teorie mluvních aktů, především J. Austina a J. Searla, z českých lingvistů především M. Grepla a M. Hirschové.

Práce je strukturována do čtyř hlavních kapitol, úvodu a závěru. Součástí je i solidní seznam použité literatury. V úvodu diplomant pojednává o obratu k jazyku jako východisku komunikačně orientované lingvistiky, stanoví si cíle a charakterizuje materiál, jenž v praktické části své práce analyzuje.

V první kapitole diplomant pojednává o teorii mluvních aktů, podrobně charakterizuje dílo Austina a Searla, pojednává o jejich členění mluvních aktů, obě práce srovnává s pracemi dalších autorů a hodnotí jejich přínos pro další výzkum (zmiňme např. problematiku performativní hypotézy a performativního paradoxu). Důležitou pasáž tvoří vlivy teorie mluvních aktů na českou lingvistiku. M. Wagenknecht pojednává o práci Daneše, Hirschové a především pak různých pojetích komunikačních funkcí výpovědi v dílech Grepla a Karlíka.

Druhá kapitola je věnována problematice komunikačních funkcí expresivních, formování termínu a proměnám jeho obsahu od Austina až po Grepla, autor si všímá jejich vymezení a hranic v různých Greplových dílech, důležité je především nezřetelné zařazení přání do expresivních komunikačních funkcí (někdy bývají považována za součást, někdy za samostatnou třídu). Rovněž upozorňuje na nejasné vymezení hranic a rozdílů mezi některými druhy komunikačních funkcí – k tomu kromě charakteristik Grepla využívá též výklady významů ve výkladových slovnících českého jazyka. Postoj diplomant zaujímá také k pozdravům, jejichž zařazení ke komunikačním funkcím expresivním je diskutabilní, vzhledem k tomu, že ale nemá možnost ve svém materiálu tyto typy sledovat, více se k nim v práci nevyjadřuje. Komunikační funkce expresivní následně

vztahuje k ostatním třídám komunikačních funkcí.

Velkou pozornost M. Wagenknecht uděluje vyjadřování hodnocení a projevů libosti a nelibosti – pojednává o způsobech jejich indikace a vymezuje je jako samostatnou třídu (odkazuje na Grepla, který připouští nejednoznačnost v tom, zda jde o komunikační funkce, či o postoje).

Třetí kapitola je věnována jazykovým indikátorům funkcí. Diplomant charakterizuje typické prostředky pro vyjadřování komunikačních funkcí expresivních na základě vlastního excerpovaného materiálu. Zaměřuje se na hlavní funkce a v kontrastu údajů z Greplových prací upozorňuje na velice variabilní repertoár jazykových prostředků, stejně jako na různé vyjadřování několika funkcí stejným prostředkem. Sám si všímá nejasných případů a interpretuje je velmi promyšleně. Práce naznačuje i další možnosti výzkumu.

V neposlední řadě oceňuji též velice přehledné závěry práce a velice kvalitní stylistiku diplomantova psaní.

Diplomovou práci Martina Wagenknechta považuji za nadstandardní, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikaci:

VÝBORNĚ

Poznámky, připomínky a náměty k obhajobě:

- 1) Ve druhé kapitole se diplomant zmiňuje o ironii. Vyjadřování komunikační funkce expresivní pomocí ironických prostředků vztahuje k problematice zdvořilostních maxim. O této problematice by mohl u obhajoby pohovořit podrobněji.

V Praze dne 9. 12. 2009

.....
podpis vedoucího dipl. práce